

Hoạt động truyền thông về vấn đề tôn giáo trên báo in Việt Nam hiện nay (2005-2010) / Hoàng Thị Thùy Dương

1. Tính cấp thiết và lý do chọn đề tài.

Trong thế kỷ XX, khi nhân loại bước vào thời đại “hậu công nghiệp” – “thời đại thông tin”, cùng với nhiều vấn đề khác như: dân số, môi trường, lương thực... Thì vấn đề tôn giáo cũng được loài người đặc biệt quan tâm.

Việt Nam là một quốc gia đa tôn giáo, đa sắc tộc với khoảng 80% dân số là tín đồ các tôn giáo. Cùng với các tôn giáo ngoại nhập, các tôn giáo bản địa và các tín ngưỡng truyền thống luôn tạo ra sự đa dạng, phong phú nhưng cũng đầy sự phức tạp trong đời sống tâm linh của người dân Việt Nam.

Hiện nay hơn lúc nào hết vấn đề tôn giáo lại trở thành vấn đề phức tạp và nhạy cảm. Đặc biệt là sau khi Liên Xô và hệ thống XHCN ở Đông Âu sụp đổ, kết thúc cục diện lưỡng cực, hình thành cục diện thế giới đơn cực, dưới áp lực của các siêu cường Mỹ và các nước Tây Á.

Những chính sách của Đảng, Nhà Nước ta đã phần nào giải quyết được mâu thuẫn về vấn đề tôn giáo đang tồn tại. Tuy nhiên, trong giai đoạn hiện nay, quan hệ giữa các tôn giáo với nhau, giữa những người có tôn giáo và những người không có tôn giáo với nhau vẫn còn nhiều mâu thuẫn phức tạp chưa được giải quyết hết. Hiện nay các thế lực thù địch không từ bỏ âm mưu lợi dụng vấn đề tôn giáo tạo ra sự bất ổn định chính trị, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân chống lại Đảng, Nhà nước, chống lại con đường đi lên CNXH mà nhân dân ta đã lựa chọn.

Từ những vấn đề trên cho thấy, giai đoạn hiện nay việc nghiên cứu về tôn giáo và vai trò của báo chí trong việc phản ánh và chống lại âm mưu lợi dụng tôn giáo để chia rẽ khối Đại đoàn kết toàn dân của người Việt Nam. Đây là một vấn đề vô cùng phức tạp và cần thiết cả về mặt lý luận và thực tiễn nên tác giả chọn đề tài *Hoạt động truyền thông về vấn đề tôn giáo trên báo in Việt Nam Hiện Nay (2005 – 2010)*, khảo sát trên hai tờ báo Nhân Dân và Tuổi Trẻ, đồng thời cũng tiến hành tham khảo một số báo và tạp chí tôn giáo. Cụ thể là trên báo Người Công giáo Việt

Nam và tạp chí nghiên cứu Phật tôn giáo làm nội dung nghiên cứu luận văn tốt nghiệp của mình

Tuy nhiên nội dung luận văn lại đi sâu vào nghiên cứu nội dung trọng tâm là những thông điệp truyền thông về vấn đề tôn giáo chứ không phải tiến hành nghiên cứu toàn bộ quá trình Hoạt Động truyền thông. Có thể khẳng định một cách rõ ràng rằng là luận văn chỉ tập trung nghiên cứu vấn đề tôn giáo trên hai tờ báo chính là Nhân Dân – Tuổi Trẻ. Đồng thời tiến hành tham khảo các báo và tạp chí tôn giáo nhằm so sánh những điểm được và chưa được mà báo Nhân Dân – Tuổi Trẻ đã làm trong suốt thời gian qua.

2. Lịch sử nghiên cứu đề tài

Trên thế giới, rất nhiều người dành nhiều thời gian nghiên cứu về vấn đề tôn giáo. Vấn đề tôn giáo đã được nhìn dưới nhiều góc độ khác nhau tạo nên một bức tranh hoàn hảo về đời sống tinh thần của con người. Nhưng đề tài này đã có những bước thành công nhất định.

Ở Việt Nam từ sau đại hội VI, trên các tạp chí, sách báo có nhiều bài viết về vấn đề tôn giáo – nhân quyền và một số công trình nghiên cứu về hai vấn đề này như: *“Vai trò xã hội của tôn giáo ở Việt Nam hiện nay một số vấn đề lý luận và thực tiễn”*, của tác giả Hồ Trọng Hoài, H, 1995. Luận án Phó Tiến sỹ của tác giả Hồ Trọng Hoài là nhằm thể hiện quan điểm ngoài Macxit về vai trò xã hội của tôn giáo. Đánh giá những mặt tiêu cực của tôn giáo trong các quan hệ: chính trị, nhận thức, đạo đức... và những tranh luận về *“tôn giáo là thuốc phiện của nhân dân”*

“Mối quan hệ giữa tôn giáo và dân tộc Việt Nam từ cách mạng tháng 8 đến nay” của tác giả Vũ Văn Hậu, H, 2007. Là tổng quan về Tôn giáo và Dân tộc. Quan hệ giữ Tôn giáo và Dân tộc trong Cách mạng Dân tộc, Dân chủ và trong Cách mạng XHCN. Những vấn đề nảy sinh trong mối quan hệ giữa Tôn giáo – Dân tộc ở nước ta hiện nay.

“Ảnh hưởng của đạo đức tôn giáo đối với đạo đức trong xã hội Việt Nam” là đề tài luận án Tiến sỹ Triết học của tác giả Hoàng Thị Lan, H, 2005. Luận án này nhằm phân tích ảnh hưởng của đạo đức tôn giáo với đạo đức trong xã hội Việt Nam hiện

nay. Đề xuất một số giải pháp nhằm phát huy tính tích cực, hạn chế của đạo đức tôn giáo trong nền đạo đức xã hội mới.

Tuy nhiên những đề tài trên chỉ tập trung nghiên cứu vấn đề tôn giáo, dưới góc độ của Triết học. Về phương diện báo chí nghiên cứu về hai vấn đề nay còn rất ít, đặc biệt là vấn đề nhân quyền. Một số đề tài nghiên cứu về tôn giáo dưới góc độ của báo chí học chủ yếu là khoá luận tốt nghiệp của sinh viên như: “ *Thử tìm hiểu những tờ báo công giáo Việt Nam hiện nay*”(Lại Trọng Bình - 1996); “ *Hiện trạng tình hình Đạo Công giáo Việt Nam trên báo chính nghĩa và Người Công giáo Việt Nam*”(Phạm Minh Đức – 1997); “*Báo chí Việt Nam hiện nay với vấn đề tôn giáo – tín ngưỡng*” (Trần Lưu – 2001).

GS.TS Đỗ Quang Hưng đã từng có rất nhiều bài viết về vấn đề tôn giáo, ví dụ như: “ *vấn đề tự do tôn giáo – nhân quyền ở Việt Nam*” trên tờ Tạp chí Cộng sản, số 84 – 2005... Qua đó chúng ta phần nào hiểu được tình hình tôn giáo đang tồn tại ở nước ta. Tuy nhiên đây chỉ là một bài viết về một mảng nhỏ trong tổng thể vấn đề, nên nó không thể nêu lên một cách cụ thể và bao quát hết được thực trạng của hai vấn đề đang dành được nhiều sự quan tâm của mọi người.

Những công trình và những bài viết đã đề cập đến nhiều khía cạnh khác nhau về vấn đề tôn giáo. Những tìm tòi, sáng tạo đó là những bước tiến quan trọng trong lý luận về vấn đề này. Tuy nhiên ở nước ta đến nay vẫn chưa có những công trình nghiên cứu về vấn đề tôn giáo và vấn đề nhân quyền một cách cụ thể, chi tiết. Bên cạnh đó, cũng chưa có công trình nào nghiên cứu trực tiếp và có hệ thống về “vấn đề tôn giáo – nhân quyền”.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Tìm hiểu vai trò của báo chí trong việc thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước với vấn đề tôn giáo.

Vai trò của báo chí trong việc chống lại âm mưu của kẻ thù lợi dụng tôn giáo nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết của dân tộc ta. Đồng thời thông qua đó chúng ta tìm hiểu về đời sống sinh hoạt tôn giáo của người dân Việt Nam.

Về thời gian, luận văn sẽ khảo sát vấn đề tôn giáo trên báo in (khảo sát trên báo Nhân Dân – Tuổi Trẻ và tham khảo một số tờ báo thuộc dòng báo chí tôn giáo) từ năm 2005 đến năm 2010.

4. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

4.1 Mục Đích

Tác giả luận văn muốn đề xuất các khuyến nghị nhằm nâng cao chất lượng hoạt động báo chí nói chung, nội dung và hình thức của các tác phẩm báo chí nói riêng, góp phần thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng và ả hà nước về vấn đề tôn giáo trên báo chí.

Trên cơ sở khảo sát, phân tích các thông tin về tôn giáo trên các báo để làm rõ hơn đời sống tinh thần của người dân Việt ả am. Đồng thời chỉ ra được và chưa được khi báo chí sử dụng, phản ảnh những thông tin đó

4.2 Nhiệm vụ

Tiến hành nghiên cứu những cơ sở lý luận chung nhằm chứng minh được vai trò quan trọng của báo chí trong quá trình tuyên truyền thông tin đến với độc giả. Đồng thời phân tích vai trò của báo chí trong cuộc đấu tranh chống hoạt động lợi dụng vấn đề tôn giáo bảo vệ an ninh quốc gia.

Khái quát được tình hình của vấn đề tôn giáo và cuộc đấu tranh chống âm mưu Diễn Biến Hoà Bình của các thế lực thù địch.

Tiến hành khảo sát báo chí nhằm phân tích, đánh giá vai trò của báo chí trong việc thực hiện nhiệm vụ phản ảnh đời sống sinh hoạt tôn giáo của người dân Việt ả am và chống lại cuộc đấu tranh lợi dụng tôn giáo của các thế lực thù địch và phản động.

Tìm kiếm và xây dựng các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động của báo chí đối với việc phản ảnh các thông tin xã hội nói chung và các thông tin về vấn đề tôn giáo nói riêng.

5. Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện đề tài, chúng tôi sử dụng tổng hợp một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp khảo sát, thống kê, hệ thống hóa cứ liệu thực tế.
- Phương pháp phân tích tài liệu, tổng hợp khái quát hóa vấn đề.
- Các phương pháp khác: phân loại, loại suy, miêu tả, phân tích văn bản....
- Vận dụng các quan điểm của chủ nghĩa Mac – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa và đóng góp đề tài

Việc đi sâu vào phân tích những khái niệm, sự kiện, sự việc và đặc trưng của hoạt động báo chí giúp những nhà quản lý và các nhà báo đánh giá khái quát được thực trạng hoạt động của báo chí trong việc đấu tranh chống lại âm mưu Diễn biến hoà bình của kẻ thù

Qua luận văn này, chúng ta cũng sẽ có những hiểu biết và nhận thức về đời sống sinh hoạt tôn giáo trên đất nước Việt ả am.

Luận văn sẽ tìm ra những giải pháp sát thực cho việc nâng cao hiệu quả của báo chí trong việc truyền tải và phản ánh thông tin.

Luận văn sẽ là tài liệu tham khảo cho các nhà quản lý, các nhà nghiên cứu và cho những hoạt động báo chí nói chung. Từ đó giúp cho những nhà quản lý và đội ngũ người làm báo có được những giải pháp phát huy hết sức mạnh của báo chí một cách thực sự có hiệu quả

7. Kết cấu luận văn

ả goài phần mở đầu và phần kết luận, nội dung luận văn này bao gồm ba chương cơ bản sau:

- Chương 1: Vài nét về vấn đề Tôn giáo ở nước ta hiện nay
- Chương 2: Vấn đề tôn giáo trên báo in nước ta trong giai đoạn

2005 – 2010

- Chương 3: Đánh giá chung và giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả truyền tải thông tin về vấn đề tôn giáo trong giai đoạn hiện nay.

CHƯƠNG 1

VÀI NÉT VỀ VẤN ĐỀ TÔN GIÁO Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

Trong chương này, tác giả sẽ đi sâu làm rõ một số nội dung sau:

1.1.1 Khái niệm về tôn giáo

Có rất nhiều quan điểm của các nhà học giả định nghĩa về khái niệm tôn giáo như: C. Mac, Ăngghen, Lênin, đến giai đoạn hiện nay thì có các học giả tiêu biểu như: Edwar B.Taylor, E.Durkheim, Y.lambert...

Qua sự trình bày sơ lược và hệ thống những quan điểm tôn giáo cho thấy, việc xác định nội dung định nghĩa tôn giáo là phức tạp và đa dạng. Mỗi cách tiếp cận đều hàm chứa những nội dung khác nhau mà không thể phủ nhận. Tuy nhiên, để có định nghĩa phổ quát và thống nhất về tôn giáo chắc hẳn không chỉ dừng lại ở những nội dung hiện có, mà sẽ được bổ sung hoàn thiện cùng với sự phát triển của khoa học hiện đại với tư duy của loài người. Dẫu vậy, trong khi thực hiện luận văn, tôi xin đưa ra một khái niệm tôn giáo của tác giả Đặng ả ghiêm Vạn đó là:

“Đối tượng của tôn giáo là thế giới bao gồm các lực lượng siêu nhiên, về hình mang tính linh thiêng, được chấp nhận một cách trực giác và tác động qua lại một cách siêu thực (hay hư ảo) với con người, nhằm lý giải những vấn đề trên toàn thế giới cũng như thế giới bên kia. Tôn giáo được biểu hiện đa dạng tùy thuộc vào từng thời kỳ lịch sử, hoàn cảnh địa lý – văn hóa khác nhau của từng cộng đồng xã hội hay tôn giáo khác nhau. Nếu là định nghĩa tôn giáo, cần phải xem xét thêm những yếu tố cấu thành, tính chất, chức năng của tôn giáo, đồng thời cũng phải đi sâu vào hiện tượng gắn với tôn giáo hay mang tính tôn giáo”

1.1.2 Lịch sử hình thành

Tôn giáo là một hình thái ý thức xã hội. Đặc điểm quan trọng trong ý thức tôn giáo là một mặt nó phản ánh tồn tại xã hội. Mặt khác, nó lại có xu hướng phản kháng lại xã hội đã sản sinh ra và nuôi dưỡng nó. Vì vậy, từ khi ra đời đến nay, cùng với sự biến đổi của lịch sử, tôn giáo cũng biến đổi theo.

Tôn giáo đã xuất hiện và biến đổi theo từng giai đoạn sau:

- Thời kỳ đồ đá cũ.
- Thời kỳ đồ đá giữa
- Khi đồ sắt xuất hiện
- Trong thời kỳ văn minh nông nghiệp
- Trong thời kỳ xã hội công nghiệ
- Trong thời đại ngày nay

1.1.3 Loại hình tôn giáo

Tôn giáo trong xã hội chưa có giai cấp (Tôn giáo nguyên thủy)

- Tô tem giáo (thờ vật tổ)
- Ma thuật giáo
- Bái vật giáo
- Vật linh giáo

Tôn giáo trong xã hội có giai cấp

- Tôn giáo dân tộc
- Tôn giáo thế giới .

1.2 Đặc điểm đời sống tôn giáo ở Việt Nam trong thời kỳ đổi mới, mở cửa hội nhập, toàn cầu hóa.

1.2.1 Những nét lớn về tình hình về tình hình tôn giáo trên thế giới hiện nay

Tôn giáo xét dưới góc độ là một hình thái ý thức xã hội, nó phản ánh tồn tại xã hội, mặc dù sự phản ánh đó là sự phản ánh “hư ảo” và là sản phẩm của bộ óc người. Vì vậy, để hiểu rõ tình hình tôn giáo trên thế giới những thập niên cuối thế kỷ XX, đầu thế kỷ XXI, không thể không nói đến những biến động lớn lao của đời sống kinh tế - chính trị thế giới.

Sự thăng trầm của đời sống kinh tế - chính trị thế giới những thập niên đã có tác động mạnh mẽ đến đời sống tôn giáo trên toàn thế giới. ả hiệu nhà nghiên cứu đã

tìm ra những nhận định về các trào lưu, xu hướng biến động của tôn giáo trên thế giới . Có thể kể đến các xu hướng sau:

- Xu hướng thế tục hóa tôn giáo
- Xu hướng trở về với những hình thức tôn giáo dân tộc
- Xu hướng xuất hiện những tôn giáo mới, trong đó có nhiều giáo phái phi nhân tính, phản văn hóa.
- Xu hướng khoan dung, hòa hợp, liên tôn
- Xu hướng cá nhân hóa của tín ngưỡng, tôn giáo

1.2.2 Đặc điểm tình hình tôn giáo ở Việt Nam trong những năm gần đây.

Do đặc điểm về điều kiện tự nhiên – xã hội, con người Việt ă am cho nên các hình thức tôn giáo ở nước ta hết sức đa dạng, từ hình thức tôn giáo sơ khai đến hiện đại, từ tôn giáo cổ đại phương đông đến tôn giáo cận hiện đại phương tây, từ tôn giáo bản địa đến tôn giáo khu vực và thế giới.

Đặc điểm của tôn giáo Việt ă am: Trong số các tôn giáo lớn ở nước ta hiện nay, có cả tôn giáo ngoại nhập: Phật giáo, Kito giáo, Hồi giáo và có cả tôn giáo nội sinh như: Đạo Cao đài, Phật giáo Hòa hảo... Trong số các tôn giáo ngoại nhập, có tôn giáo được du nhập vào nước ta từ rất sớm, nhưng lại có tôn giáo du nhập vào nước ta chỉ mới khoảng nửa thế kỷ.

Tóm lại, trong đời sống sinh hoạt tôn giáo, tín ngưỡng ở Việt ă am, bên cạnh sự tồn tại của nhiều tôn giáo, sự dung hòa, đan xen giữa các tín ngưỡng và tôn giáo, thì các tín ngưỡng mang tính bản địa như: thờ cúng tổ tiên, thờ mẫu luôn có vị trí quan trọng và chi phối mạnh mẽ đời sống tâm linh người Việt ă am. Các tôn giáo ở Việt ă am, dù nội sinh hay ngoại nhập trong quá trình tồn tại và phát triển cùng lịch sử dân tộc, luôn có sự gắn bó chặt chẽ với đời sống xã hội Việt ă am

1.3 Vấn đề tôn giáo trong đời sống chính trị - xã hội và quan hệ quốc tế

1.3.1 Đời sống chính trị - xã hội

1.3.1.1 Đối với đời sống xã hội

Tôn giáo là một phổ quát văn hóa nên nó đóng vai trò quan trọng trong xã hội loài người. Các nhà xã hội học, dù là duy chức năng hay duy xung đột đều nhất trí rằng tôn giáo là một định chế xã hội và có các chức năng phục vụ cho cuộc sống xã hội của con người từ khi nó xuất hiện cho đến giờ

- Chức năng tích hợp xã hội hay còn gọi là kết hợp xã hội
- Chức năng kiểm soát xã hội
- Chức năng hỗ trợ xã hội

1.3.1.2 Đối với đời sống chính trị

Trong lịch sử, tôn giáo thường đi song song với chính trị. Hiện nay tôn giáo đóng nhiều vai trò khác nhau tại nhiều nơi trên thế giới:

- Tôn giáo cách ly
- Quốc giáo
- Thần quyền

1.3.2 Quan hệ quốc tế

Các tổ chức tôn giáo ở Việt ả am với mức độ khác nhau đều có mối quan hệ quốc tế nhất định. Quan hệ đối ngoại của các tôn giáo thể hiện cụ thể trong việc trao đổi đoàn, các chức sắc, tín đồ ra nước ngoài học tập, dự hội nghị, hội thảo, tham gia các hội nghị quốc tế tôn giáo thế giới, khu vực,... và các đoàn, các tổ chức tôn giáo nước ngoài vào Việt ả am; các tổ chức phi chính phủ (ả GO), trong đó có các tổ chức có nguồn gốc tôn giáo vào thực hiện các dự án viện trợ tại Việt ả am.

Quan hệ quốc tế các tôn giáo ngày càng rộng mở, giao lưu quốc tế giữa các tôn giáo là một nhu cầu tất yếu, là một tập quán và thông lệ quốc tế. Các mối quan hệ quốc tế của các tôn giáo ở Việt ả am cũng ở trong xu thế đó nhằm vừa đáp ứng những nhu cầu của giáo hội các tôn giáo, vừa hài hòa với các lợi ích chung của xã hội và đất nước

1.4 Các thế lực thù địch và chiến lược về vấn đề tôn giáo đối với nước ta hiện nay

1.4.1 Chính sách của Mỹ

Đại sứ quán Mỹ tại Hà ả ội và Tổng Lãnh sự quán Mỹ tại Thành phố Hồ Chí Minh đã tích cực và thường xuyên bày tỏ quan ngại về quyền tự do tôn giáo với các nhà lãnh đạo Đảng và các quan chức Chính phủ, kể cả lãnh đạo Bộ ả gọi giao, Ban Tôn giáo Chính phủ, Bộ Công an, và các cơ quan khác tại Hà ả ội, Thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh. Đại sứ quán cũng duy trì tiếp xúc thường xuyên với các chức sắc tôn giáo và những người bất đồng chính kiến và định kỳ viếng thăm các chức sắc tôn giáo trên cả nước.

1.4.2 Chính sách của một số nước Tây Âu

Các thế lực cực hữu ở một số nước phương Tây xác định tôn giáo ở Việt ả am như một lực lượng chính trị có thể “đổi trọng” với Đảng Cộng sản Việt ả am và lôi kéo quần chúng. Do vậy, các thế lực thù địch đang hậu thuẫn cho số đối tượng chống đối trong các tôn giáo có những hoạt động chống phá ta quyết liệt hơn hòng đẩy nhanh tiến trình “dân chủ hóa” nhằm thay đổi thể chế chính trị ở Việt ả am.

Để chống phá ta, họ đưa ra một số luận điệu cơ bản vu cáo Việt ả am đàn áp tự do tôn giáo.

CHƯƠNG 2:

VẤN ĐỀ TÔN GIÁO TRÊN BÁO IN NƯỚC TA TRONG GIAI ĐOẠN 2005 – 2010

2.1 Vài nét về các tờ báo được khảo sát

2.1.1 Báo Nhân Dân

Báo Nhân Dân là cơ quan ngôn luận của Đảng Cộng sản Việt Nam. Báo Nhân Dân là Cơ quan trung ương, tiếng nói của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam. Báo Nhân Dân là ngọn cờ chính trị, tư tưởng của Đảng trên mặt trận báo chí, là cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với nhân dân. Đối tượng đọc báo Nhân Dân là cán bộ, Đảng viên và các tầng lớp nhân dân

2.1.2 Báo Tuổi Trẻ

Báo Tuổi Trẻ là cơ quan ngôn luận của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh TP.HCM và gồm bốn ấn bản: nhật báo Tuổi Trẻ, tuần báo, Tuổi Trẻ Cười và báo điện tử Tuổi Trẻ.

Tuổi Trẻ ra đời chính thức ngày 2 tháng 9 năm 1975. Số báo Tuổi Trẻ đầu tiên phát hành với số lượng khoảng 5.000 bản/tuần. Trụ sở đầu tiên của báo Tuổi Trẻ tại 55 Duy Tân (nay là Phạm Ngọc Thạch, Q.3, TPHCM). Tiền thân của tờ báo này bắt đầu từ những tờ truyền đơn và bản tin in roneo của sinh viên, học sinh Sài Gòn trong phong trào chống Mỹ những ngày Chiến tranh Việt Nam.

2.2 Chủ trương chính sách của Đảng, Nhà nước đối với vấn đề tôn giáo

Ảnh hưởng chính sách của Đảng, Nhà nước ta về vấn đề tôn giáo được thể hiện rõ nét trong:

- Hiến pháp nước Việt Nam dân chủ Cộng hòa năm 1946, chương I, điều 1
- Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam 1992, chương V, điều 70
- Bằng pháp luật và những chính sách cụ thể
- Với chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng, những người cộng sản Việt Nam luôn có những quan điểm, thái độ đứng đắn, phù hợp về tín ngưỡng và tôn giáo

Với những đường lối chính sách phù hợp đúng đắn, chúng ta tin tưởng rằng Đảng và ả hà nước Việt ả am sẽ tiếp tục vững vàng lãnh đạo đất nước đi lên, thu được những thành tựu to lớn, toàn diện hơn nữa, trong đó đời sống sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo là một bộ phận không nhỏ.

2.3 Vai trò nhiệm vụ của hệ thống báo chí đối với vấn đề tôn giáo tôn giáo trong xã hội hiện nay.

2.3.1 Vấn đề tôn giáo trong hoạt động báo chí ở Việt Nam

Thông tin tôn giáo trên báo chí Việt ả am là một hoạt động tất yếu, tuy nhiên báo chí Việt ả am không tuyên truyền dưới dạng “ khách quan chủ nghĩa” của báo chí phương tây. Báo chí Việt ả am thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn và chịu sự quản lý theo luật Báo chí năm 1989

Báo chí Việt ả am có nhiệm vụ phản ánh và hướng dẫn dư luận xã hội, làm diễn đàn thực hiện quyền tự do ngôn luận của nhân dân...

Một trong những công việc quan trọng của báo chí khi đề cập đến các thông tin tín ngưỡng, tôn giáo là phát huy ý thức, truyền thống dân tộc, góp phần xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc nói chung và sự đoàn kết giữa các tôn giáo nói riêng, hướng dẫn và góp phần để đồng bào các tôn giáo xây dựng cuộc sống “tốt đời, đẹp đạo

2.3.2 Báo chí với giáo dục, nâng cao hiểu biết về chính sách, đường lối, đổi mới của Đảng và Nhà nước về vấn đề tôn giáo.

Cũng giống như mọi tổ chức xã hội khác, các tổ chức tôn giáo luôn hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp, luật pháp nhà nước Việt ả am.

Với những tinh thần trên, báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ bên cạnh việc phản ánh mọi mặt đời sống sinh hoạt tôn giáo, đều dành một phần khá lớn vào việc chỉ rõ, lên án các hoạt động tôn giáo trái với pháp luật. Việc làm này, một mặt để thấy rõ những điều sai trái, không đúng đắn của những kẻ xấu, mặt khác tạo điều kiện để cho mọi người nhận biết đầy đủ về đường lối chính sách, pháp luật của Đảng, ả hà nước ta

2.3.3 Cổ vũ xu hướng đường lối đấu tranh Tốt đời, đẹp đạo, và khai thác các giá trị về tôn giáo

2.3.3.1 Quan niệm sống tốt đời, đẹp đạo

Ở Việt ả am điều này được ghi nhận trong Hiến pháp, pháp luật. Văn kiện Đại hội đại biểu lần thứ IX của Đảng ghi rõ: “Đồng bào theo đạo và các vị chức sắc tôn giáo có nghĩa vụ làm tròn trách nhiệm công dân với Tổ quốc, sống tốt đời, đẹp đạo”

Tốt đời” và “đẹp đạo” có mối quan hệ gắn bó hữu cơ, bổ sung cho nhau và không thể tách rời. ả hư tất cả người dân thì những người theo đạo trong cả nước phải biết yêu thương, chia sẻ, đồng cảm với số phận, dám hy sinh ví chân lý

2.3.3.2 Thông tin kịp thời đường lối chính sách của Đảng, Nhà nước.

Báo chí Việt ả am giữ vai trò là tiếng nói của Đảng, ả hà nước, các tổ chức chính trị xã hội và là diễn đàn của nhân dân. ả hiệm vụ hàng đầu của báo chí là tuyên truyền, hướng dẫn dư luận theo chiều hướng tiến bộ.

Chức năng này thuộc về các tờ báo, trong đó có báo ả hân Dân và Tuổi Trẻ, đặc biệt hơn là các tờ báo tôn giáo như: ả gười Công giáo Việt ả am, Công giáo và dân tộc, Giác ngộ, tạp chí nghiên cứu phật học.... Khi báo ả hân Dân – Tuổi trẻ thông tin kịp thời quan niệm, chính sách của Đảng, ả hà nước thì cũng có nghĩa là báo đang làm chính vì lợi ích của nhân dân, đặc biệt là cộng đồng tôn giáo

So với các tờ báo về tôn giáo như: ả gười công giáo Việt ả am, Giác ngộ, Tạp chí nghiên cứu Phật giáo... thì việc truyền tải thông tin của báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ còn có nhiều thiếu sót và nhiều điểm cần phải khắc phục hơn nữa. Tuy nhiên, giữa hai tờ báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ thì báo ả hân Dân lại làm tốt hơn báo Tuổi Trẻ về lĩnh vực này. (Trong thời gian từ năm 2005 – 2010 mà báo chỉ vồn vẹn có khoảng 137 tin, bài về tôn giáo, tín ngưỡng).

Cũng trong từng ấy thời gian nhưng số lượng tin, bài của báo ả hân Dân lại gấp gần 2 lần báo Tuổi Trẻ (385 tin, bài về tôn giáo trên báo ả hân Dân). Báo ả hân dân lại phản ánh thông tin một cách đồng đều trên các lĩnh vực của tôn giáo. Đặc biệt là các

đường lối, chính sách của Đảng, ả hà nước về tôn giáo được thông tin một cách cụ thể, chính xác nhất.

ả hững tin, bài mang tính thông tin về đường lối, chính sách của Đảng, ả hà nước thường được báo ả hân Dân đề cập đến một cách chi tiết hơn và thường được sắp xếp trên những trang 1,2,3. Tuy báo Tuổi Trẻ số lượng tin bài có ít hơn nhưng khi đăng tải thông tin về chính sách của Đảng, ả hà nước cũng thường xuyên đăng tải trên trang 2, chuyên mục Thời sự.

2.3.2.3 Báo chí với việc tuyên truyền lối sống tốt đời, đẹp đạo

ả hìn chung, các bài báo dành cho bạn đọc dù là trên báo tôn giáo hay không tôn giáo đều chú ý tới tuyên truyền lối sống “tốt đời, đẹp đạo”. Với những tờ báo như báo ả hân Dân, Tuổi Trẻ thì những tin, bài về tôn giáo không nhiều bằng các báo tôn giáo như ả gười Công giáo Việt ả am, Giác ả gộ, Công giáo và dân tộc... nhưng những bài viết trên những báo này đều có chất lượng tốt, đặc biệt các báo này đều có đối tượng độc giả lớn. Dù là công dân có đạo hay không có đạo thì việc sống theo lối sống “tốt đời, đẹp đạo” đều quan trọng như nhau.

Trong quá trình xây dựng và phát triển của mình, các tín đồ tôn giáo ở Việt ả am đã có nhiều đóng góp tích cực, quan trọng trong phần đời. Giờ đây họ vẫn tiếp tục phát huy không ngừng truyền thống đó. Báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ muốn thực hiện tốt nhiệm vụ tuyên truyền sống “tốt đời, đẹp đạo” thì không thể thờ ơ với cuộc sống và làm việc cụ thể của cộng đồng tôn giáo trên toàn quốc. Chính ví thế mà báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ cùng nhiều tờ báo khác đã dành nhiều thời gian, công sức, diện tích... phản ánh kịp thời những điển hình nhân tố mới trong cộng đồng ở khắp mọi nơi. ả hững thông tin này được đề cập chủ yếu ở các lĩnh vực sau:

- Kinh tế - Xã hội

Sự phát triển của mỗi đất nước trước hết được thể hiện trên lĩnh vực kinh tế. Bởi muốn có một nền kinh tế phát triển phải có sự hội tụ của nhiều ưu điểm. Do vậy phản ánh sự đi lên trong kinh tế của mỗi cộng đồng tôn giáo là một cách chứng tỏ đường lối đúng đắn của Đảng, ả hà nước, chính quyền địa phương và sự nỗ lực của mỗi tín đồ tôn giáo. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng chỉ ra: “Cơ sở vững chắc của

khối đại đoàn kết toàn dân là lợi chung của mọi người dân Việt ă am, giáo cũng như lương, đó là quyền sống trong độc lập, tự do, hạnh phúc”. ă gười mong muốn: “nước ta hoàn toàn độc lập, dân tộc ta hoàn toàn được tự do, đồng bào ta ai cũng có cơm no, áo mặc”. Đây là mẫu số chung, điểm đại đồng để đoàn kết toàn tộc Việt ă am. ă hư vậy việc phát triển kinh tế toàn diện cũng là một đòi hỏi quan trọng để xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân. Trong các quyết sách của mình Đảng, ă hà nước Việt ă am luôn đưa nhiệm vụ phát triển kinh tế lên hàng đầu.

- Giới thiệu các nhân tố tích cực.

Diễn hình tiên tiến là các tấm gương cụ thể, sinh động. Báo chí cần thông tin diễn hình tiên tiến, phát động phong trào noi gương các cá nhân diễn hình ví đây là những gì cụ thể phản ánh ý chí, nguyện vọng, phương hướng, phương pháp chung vì lợi ích của toàn xã hội. Tâm lý bạn đọc thường bị hấp dẫn bởi cái cụ thể hơn là cái khái quát. Do đó tuyên truyền bằng các tấm gương bao giờ cũng có hiệu quả nhanh chóng.

2.3.4 Báo chí giáo dục, tuyên truyền cho những thành tựu đổi mới về đời sống sinh hoạt tôn giáo trong nền kinh tế thị trường.

Đất nước, xã hội Việt ă am đã có những biến đổi to lớn trong suốt những năm qua. ă ền kinh tế thị trường đã tác động mạnh mẽ lên mọi mặt của đời sống xã hội Việt ă am. Bên cạnh những điều tích cực, tốt đẹp, nền kinh tế thị trường cũng có những mặt xấu, tác động tiêu cực. Đời sống sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo ở Việt ă am cũng không ngoại lệ và chịu sự tác động mạnh mẽ của nền kinh tế mới.

Cùng với việc đời sống tôn giáo, tín ngưỡng ngày càng đa dạng và phong phú hơn thì đời sống của đồng bào có đạo cũng được cải thiện. Sở dĩ có được những điều này là nhờ các chủ trương, đường lối của Đảng, ă hà nước về chính trị kinh tế, văn hóa, ngày càng được hoàn thiện hợp lý, đúng đắn hơn.

Đề cập đến đời sống, bài cộng đồng các tôn giáo Việt ă am, báo ă hân Dân – Tuổi Trẻ có khá nhiều tin bài phản ánh việc xây dựng đời sống mới, phát triển kinh tế, mỗi đoàn kết “lương giáo” của cộng đồng tín đồ. Đó là tấm gương sáng của các

chức sắc tôn giáo, là những nét đẹp đầy ý nghĩa trong đời sống tín ngưỡng, tôn giáo của đồng bào ta.

2.4 Nghệ thuật tuyên truyền thông tin tôn giáo trên báo chí Việt Nam

2.4.1 Nội dung và tính chất sự kiện

Có thể khẳng định rằng, tất cả các nội dung thông tin về tín ngưỡng và tôn giáo mà báo ả dân Dân – Tuổi Trẻ truyền tải đã không đi ngược lại những nguyên tắc, nhiệm vụ, chức năng của báo chí Việt ả am. Tùy theo tính chất sự kiện, vấn đề mà hai báo đã có những nội dung hợp lý đáp ứng nhu cầu bạn đọc

Trong các sự kiện, vấn đề mà báo ả D - TT đề cập, có thể chia thành hai dạng: Thông tin có tính định kỳ và thông tin không có tính định kỳ.

Về thông tin trong nước, báo ả dân Dân – Tuổi Trẻ và một số tờ báo khác khá nhạy bén kịp thời có những nội dung về các hoạt động sai trái, phạm pháp trong đời sống tín ngưỡng tôn giáo

Về thông tin tôn giáo quốc tế, báo ả dân Dân – Tuổi Trẻ đã bám sát các sự kiện nổi bật được dư luận quan tâm. Với những thông tin này các báo đều truyền tải khá chi tiết và cụ thể. Bên cạnh những mặt được đã nói trên, việc tuyên truyền, phản ánh thông tin tôn giáo trên báo ả D - TT vẫn còn nhiều bất cập, thiếu sót.

ả ội dung thông tin tôn giáo trên báo ả dân Dân – Tuổi Trẻ thường có tính đơn điệu (báo Tuổi Trẻ thể hiện có phần sinh động hơn) và thường có sự trùng lặp giữa các báo.

Sự đơn điệu còn thể hiện ở chỗ hầu hết các tin, bài đều đề cập đến cộng đồng thiên Chúa giáo và Phật giáo, lượng tin bài về cộng đồng đạo Cao đài, Hòa hảo, Blamon chime rất ít.

Thông tin tôn giáo trên báo Tuổi Trẻ là đưa thông tin chưa đủ độ sâu và đôi lúc còn thiếu thông tin cần thiết. Trong khi các tạp chí đề cập đến vấn đề tín ngưỡng, tôn giáo về chiều sâu khoa học, tính chất nghiên cứu thì nội dung trên báo ả dân Dân – Tuổi Trẻ chủ yếu là đưa tin, phản ánh, tổng hợp, ghi chép.

2.4.2 Hình thức truyền tải thông tin tôn giáo trên báo chí Việt Nam

2.4.2.1 Thể loại phản ánh

Trong số 385 tin, bài trên báo ả hân Dân và 137 tin, bài trên báo Tuổi Trẻ được khảo sát trong thời gian từ 2005 – 2010, thì số lượng tin chiếm 40%. Trong số tin đó thì những thông tin liên quan đến các vấn đề tôn giáo trong nước chiếm 70%, còn thông tin tôn giáo quốc tế chỉ chiếm 30%. ả hư vậy, qua cuộc khảo sát này, có thể khẳng định rằng lượng thông tin tín ngưỡng, tôn giáo trên báo chí Việt ả am hiện nay chủ yếu được người đọc tiếp nhận qua thể loại tin.

Trong quá trình khảo sát, trên báo ả hân Dân có 25 bài bình luận, báo Tuổi Trẻ có 10 bài bình luận. ả ội dung bình luận mang thông tin tôn giáo trên hai báo này cũng chỉ tập trung vào hai vấn đề chính.

Đó là đấu tranh chống “diễn biến hòa bình” trên lĩnh vực tôn giáo và đề cập vụ việc ả guyễn Văn Lý, Hòa thượng Thích Quảng Độ, Lê Cộng Định, tổ chức phản động “Tân Việt”...

Các bài bình luận còn tập trung vào nội dung ca ngợi vẻ đẹp của các lễ hội và đời sống sinh hoạt tôn giáo, tín ngưỡng Việt ả am

Thể loại phóng sự là thể loại rất được bạn đọc ưa thích, cho nên báo ả hân Dân – Tuổi Trẻ đã sử dụng nhiều lần để phản ánh thông tin về đời sống sinh hoạt tôn giáo, tín ngưỡng. Đã có hơn 20 bài phóng sự trên báo Tuổi Trẻ, còn ở báo ả hân Dân số lượng dùng thể loại này ít hơn

2.4.2.2 Ngôn ngữ thể hiện

Mỗi bài báo tùy theo tính chất vấn đề, sự kiện mà được truyền tải dưới những thể loại báo chí phù hợp và lúc đó ngôn ngữ và cấu trúc thể loại sẽ quy định phong cách ngôn ngữ của bài báo. Tuy nhiên do tính chất đặc thù của mình, những thông tin tín ngưỡng, tôn giáo đã chi phối đến việc sử dụng để truyền tải, thì chắc chắn chúng cũng có sự “áp chế” đối với ngôn ngữ thể hiện.

CHƯƠNG 3

ĐÁNH GIÁ CHUNG VÀ GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ THÔNG TIN VỀ VẤN ĐỀ TÔN GIÁO TRÊN BÁO IN VIỆT NAM

3.1 Đánh giá chung

3.1.1 Ưu điểm

3.1.1.1 Báo chí phản ánh đời sống tôn giáo có định hướng, khẳng định xu hướng tiến bộ của Việt Nam

Tôn giáo là một hiện tượng xã hội đã xuất hiện từ rất sớm và còn tồn tại lâu dài trong lịch sử xã hội loài người. Hơn nữa trong quá trình tồn tại và phát triển, một mặt, các tôn giáo tự sản sinh ra những giá trị, mặt khác nó chịu sự tác động và những ảnh hưởng mang tính quy định của văn hóa nhân loại.

Việt Nam là một quốc gia đa dân tộc, đa tôn giáo. Trong quá trình tồn tại và phát triển của mình, các tôn giáo ở những mức độ khác nhau đã có nhiều đóng góp cho dân tộc trên các lĩnh vực của đời sống xã hội.

Chính vì nhận thức rõ điều đó mà các cơ quan chức năng truyền thông của nước ta luôn quan tâm đến đời sống tôn giáo của nhân dân để giúp họ có những nhận thức đúng đắn về sự quan tâm của Đảng và Nhà nước. Báo chí luôn nỗ lực hết sức mình để chống lại những luận điểm sai trái lợi dụng vấn đề tôn giáo nhằm chống phá công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Đồng thời cũng hướng người dân có một đời sống sinh hoạt tôn giáo lành mạnh theo đúng định hướng mà Đảng và Nhà nước đề ra, để cùng nhau xây dựng một xã hội văn minh giàu đẹp và tiến bộ

3.1.1.2 Báo chí vạch trần âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch

Tôn giáo là một trong những phương thức quan trọng của các thế lực phản thù địch lợi dụng để chống phá lại các nước xã hội chủ nghĩa và phong trào độc lập dân tộc. Tôn giáo và nhân quyền được tiến hành trên mọi lĩnh vực chính trị, tư tưởng, kinh tế, văn hóa, xã hội.

Thực hiện nhiệm vụ đấu tranh chống lợi dụng tôn giáo, hệ thống báo chí nước ta thời gian qua đã có những đóng góp tích cực thể hiện trên các mặt sau:

- Một là, thường xuyên và kịp thời phản bác lại những luận điệu bóp méo, vu cáo của kẻ địch, vạch trần động cơ ý đồ đen tối đằng sau các sự kiện.
- Hai là, cách thể hiện có sự năng động, sáng tạo, lý luận khá sắc bén, cách viết sinh động, dễ đi vào lòng người. Theo chức năng, nhiệm vụ của mình, các cơ quan báo chí đều có cách làm riêng để chống trả những luận điệu và việc làm sai trái.
- Thứ ba là báo chí của ta bước đầu chủ động, tích cực chống lại âm mưu lợi dụng vấn đề tôn giáo – nhân quyền của các thế lực thù địch ở nhiều mức độ khác nhau.
- Bốn là thực hiện tốt phương châm giữa chống và xây, chống quyết liệt và xây tích cực.

3.1.2 Hạn chế

3.1.2.1 Thu thập thông tin khó khăn

Phải khẳng định một điều rằng: So với các lĩnh vực khác, thời sự tôn giáo quá nghèo nàn và có ít thông tin. Cả trong nước và ngoài nước đều như thế. Đối với đời sống sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo trong nước, ngoài những sự kiện, vấn đề có tính chất định kỳ thì hầu như có rất ít sự kiện, vấn đề về tôn giáo thực sự có tính chất nổi trội.

3.1.2.2 Nhận thức của một bộ phận phóng viên về vấn đề này còn nhiều hạn chế

Việc tuyên truyền tôn giáo, tín ngưỡng đòi hỏi các nhà báo phải có sự hiểu biết về tôn giáo, tín ngưỡng (chưa nói đến việc phải hiểu sâu sắc). Tôn giáo là một vấn đề phức tạp. Khi không có kiến thức về tôn giáo để đưa ra các thông tin sai lệch, thiếu sót, tính thuyết phục không cao.

Tôn giáo luôn có sự gắn bó rất phức tạp với đời sống chính trị xã hội, bản thân tôn giáo cũng hết sức nhạy cảm. Chính sự phức tạp và nhạy cảm của tôn giáo luôn tạo ra một thái độ e ngại khi đề cập, truyền tải thông tin về nó, đặc biệt với những vấn đề có tính thời sự cao, liên quan trực tiếp đến ý thức hệ, quan điểm, tư tưởng chính trị.

3.1.2.3 Nội dung thông tin phản ánh trên các báo còn sơ sài, đơn điệu

Ảnh hưởng chung, nội dung phản ánh của các báo về vấn đề tôn giáo còn quá chật hẹp, không đồng đều. Hầu như các báo đều có ý thức bao quát nhiều vấn đề trên nhiều lĩnh vực: chính trị - xã hội, kinh tế, văn hóa – nghệ thuật – giải trí, giáo dục... Cho nên không gian của báo chí dành cho vấn đề tôn giáo còn quá ít. Hầu như các bài viết được đề cập nhiều nhất trên các số báo là các bài viết về các lễ hội hay các phong tục tín ngưỡng của các dân tộc trong cả nước.

3.2 Một số giải pháp nhằm chống lại các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch và nâng cao hiệu quả thông tin trên báo in.

3.2.1 Một số giải pháp chống lại các luận điệu sai trái, thù địch

Để phản bác lại các luận điệu sai trái, thù địch trên chúng ta cần làm tốt một số nội dung sau:

- Một là, nắm vững đường lối, chính sách, pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo của Đảng và Nhà nước.
- Hai là, nâng cao nhận thức, thống nhất quan điểm, trách nhiệm của hệ thống chính trị và toàn xã hội về vấn đề tôn giáo thông qua việc đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục các quan điểm, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước; nâng cao ý thức cảnh giác cách mạng, làm cho các tôn giáo luôn gắn bó với dân tộc, chống lại các luận điệu xuyên tạc, vu khống, chia rẽ.
- Ba là, tăng cường quản lý nhà nước về tôn giáo và hoạt động tôn giáo
- Bốn là, tăng cường công tác tổ chức, cán bộ làm công tác tôn giáo. Cần sớm củng cố, kiện toàn bộ máy tổ chức làm công tác tôn giáo trong hệ thống chính trị
- Năm là, nắm chắc tình hình về âm mưu, hoạt động lợi dụng vấn đề tôn giáo chống Việt Nam để có đối sách phù hợp.
- Sáu là, cần kết hợp sự năng động, uyển chuyển những khôn khéo và kiên quyết trong đấu tranh. Cần tăng cường công tác vận động quần chúng; tổ chức giáo dục thuyết phục, tranh thủ cảm hóa số người lưỡng lự; tấn công chính trị, vô hiệu hóa

số chống đối; vạch mặt, xử lý số vi phạm pháp luật; tập trung giải quyết những vấn đề bức xúc nảy sinh tại cơ sở, không để lan rộng, kéo dài...

- Bấy là, tranh thủ các chức sắc trong tôn giáo, người có uy tín trong dân tộc và vận động quần chúng giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội

- Tám là, trước các luận điệu sai trái, thù địch trên cần khẳng định rõ rằng:

+ Ở Việt ả am không có hiện tượng đàn áp tôn giáo, ả hà nước Việt ả am không phân biệt đối xử với bất cứ tôn giáo nào

+ ả hà nước Việt ả am tôn trọng và bảo vệ quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo theo Hiến pháp và pháp luật, đồng thời nghiêm cấm bất kỳ ai lợi dụng tôn giáo

+ Mọi tổ chức tôn giáo phải có tôn chỉ, mục đích, đường hướng hoạt động, cơ cấu tổ chức phù hợp với pháp luật thì mới được pháp luật bảo hộ

3.2.2 Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thông tin.

3.2.2.1 Đối với cơ quan quản lý báo chí

Các cơ quan quản lý cần phải nhận thức và đánh giá đúng về các vấn đề cần thông tin trên báo, đặc biệt là những vấn đề nhạy cảm như tôn giáo. Đối với vấn đề tôn giáo thì cần phải nhanh, nhạy trong việc tiếp cận nguồn thông tin, có kế hoạch tiếp cận nhiều nguồn thông tin, có kế hoạch tuyên truyền nội dung trên đúng trọng tâm, đúng trọng điểm và đáp ứng được nhu cầu của bạn đọc trên toàn quốc

Các cơ quan quản lý của các tờ báo này phải tích cực tuyên truyền tốt về vấn đề tôn giáo để giúp người dân nắm rõ hơn về vấn đề này

Cần thường xuyên biểu dương mặt tốt, rút kinh nghiệm đối với những mặt làm chưa được trong tuyên truyền về tôn giáo

Tổ chức định kỳ các buổi giao ban trong từng phòng, ban, tòa soạn để thông tin tình hình thời sự, có định hướng tuyên truyền trong từng thời điểm cụ thể.

3.2.2.2 Đối với tòa soạn

Tòa soạn phải chủ động tuyển chọn những người có khả năng viết tốt, giỏi về nghiệp vụ báo chí, có kiến thức, hiểu biết lý luận Mác – Lênin, quan điểm, đường lối, chính

sách của Đảng, ả hà nước, về công tác tổ chức, bản lĩnh chính trị vững vàng và thực có tâm huyết với nghề

Tòa soạn phải tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nhằm rèn luyện, nâng cao bản lĩnh chính trị; đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ báo chí, đặc biệt là về vấn đề tín ngưỡng, tôn giáo

Ban biên tập của tòa soạn phải tạo điều kiện để các phóng viên, biên tập viên được tiếp cận nhiều nguồn thông tin về công tác tuyên truyền và phản ánh đời sống tín ngưỡng, tôn giáo

Xây dựng và mở rộng đội ngũ cộng tác viên

3.2.2.3 Đối với biên tập viên, phóng viên

Thường xuyên cập nhập thông tin

- Sâu sát cơ sở
- Cách thể hiện bài viết phải luôn sinh động

Đối với đội ngũ phóng viên phải thường xuyên rèn luyện bản lĩnh chính trị.

PHẦN KẾT LUẬN

ã gày nay, khi chúng ta đang tiến hành công cuộc đổi mới và phát triển đất nước, Đảng và ã hà nước Việt ã am động viên tham gia cống hiến cho đất nước với ý chí tự lực tự cường, phát huy mọi tiềm lực vật chất, trí tuệ vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Đối với tôn giáo, chính sách của Đảng, ã hà ã ước nhằm phát huy nhân tố con người, phát huy mặt tích cực của đạo đức tôn giáo với mục đích xây dựng con người mới chống lại sự xâm nhập của các tư tưởng phản động. Khẩu hiệu sống “tốt đời, đẹp đạo” mà Giáo hội và Chính phủ Việt ã am đã nêu ra tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong đời sống tôn giáo và xã hội.

ã hững thông tin tín ngưỡng, tôn giáo trên báo Tuổi Trẻ - ã hân Dân hoàn toàn phù hợp với đường lối, chính sách của Đảng, ã hà nước trên cả lĩnh vực đối nội đối ngoại. Tôn giáo là một vấn đề hết sức nhạy cảm cho nên đối với việc thông tin về vấn đề này luôn cần sự tỉnh táo cũng như hiểu biết của nhà báo. Việc thông tin về tôn giáo luôn phải mang tính định hướng xã hội chủ nghĩa, tuy nhiên cũng phải thể hiện được xu thế tiến bộ của dân tộc ta. Đảng, ã hà nước luôn dành sự quan tâm cho vấn đề này, vì các thế lực thù địch luôn lợi dụng những sơ hở của ta để phá hoại nền cách mạng xã hội chủ nghĩa của nước ta đã xây dựng được trong bao nhiêu năm qua.

Các thông tin tôn giáo được tuyên truyền theo quan điểm của Đảng, ã hà nước và theo định hướng xã hội chủ nghĩa trên báo Tuổi Trẻ - ã hân Dân đã góp phần rất quan trọng, trong việc củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đặc biệt là ở các cộng đồng tôn giáo, phát huy truyền thống dân tộc. Các tin bài trên báo cũng đã góp phần củng cố lòng tin của đồng bào có đạo đối với Đảng và ã hà nước Việt ã am dân chủ.

Thông tin trên báo chủ yếu tập trung vào các hoạt động, sinh hoạt tín ngưỡng, tôn giáo có tính định kỳ đồng thời cũng thể hiện được sự nhạy bén, kịp thời đối với những vụ việc “nóng”, có tính thời sự cao. Báo chí đã đề cập khá phong phú và đa dạng về các lễ hội, hoạt động gắn liền với đời sống tín ngưỡng, tôn giáo của nhân dân, tự đề cao những giá trị tốt đẹp trong đời sống sinh hoạt tâm linh của nhân dân nói chung và các tín đồ tôn giáo nói riêng.

Ả hìn tổng quan, thông tin tôn giáo, tín ngưỡng rất nghèo nàn, ít ỏi, thường xuyên có sự trùng lặp về nội dung và có tính đơn điệu. Rất nhiều tin bài thiếu sự am hiểu, kiến thức về tôn giáo, tín ngưỡng nên tính thuyết phục không cao, hiệu quả báo chí thấp. Báo Tuổi Trẻ - ả hân Dân nói riêng và nền báo chí Việt ả am nói chung chưa thực sự nhạy cảm, sâu sát với vấn đề tôn giáo, tín ngưỡng nói chung.

Trong tương lai, báo Tuổi Trẻ - ả hân Dân nói riêng và nền báo chí Việt ả am nói riêng cần khắc phục hạn chế, phát huy ưu điểm, kết hợp hài hòa hơn nữa hai nhiệm vụ chính trị và tôn giáo. Có như vậy, báo mới đạt kết quả cao trong công việc tuyên truyền về tín ngưỡng, tôn giáo, góp phần vào sự nghiệp củng cố khối đạo đoàn kết toàn dân, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc vì mục tiêu độc lập dân tộc, toàn vẹn lãnh thổ, thực hiện sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa để đất nước ngày một giàu mạnh, xã hội ngày một công bằng, dân chủ và văn minh.